

קבורת המתים והצלת החולים

יום יום ניגש הרמן אל הבלוקים, רושם את מספר המתים ומביאם לקבורה – שלוש מאות עד ארבע מאות איש ליום. שכבה על שכבה ובין השבכות – סיד. זוהי הוראת האנגלים. "קדיש" בוקע מברגן בלזן. מי הם האנשים הנקברים יום יום? אין איש יודע. אין שמות, אין סטטיסטיקה. תפילת ה"קדיש" משתגרת בפי הרמן. לפעמים מצטרף אליו כומר במדים ושניהם מתפללים איש-איש בשפתו ובאמונתו.

(צבי עזריה – הרמן הלפגוט, **עדים אנחנו**, ע' 123)

יום יום קובר הרמן מתים. הנה קבר אחים של חמשת אלפים, שלושת אלפים, אין סופרים. המספרים אינם אלא אומדן בלבד. ומה יהיה גורלם של החיים? כלום אין היהודים בעולם הגדול, החופשי, יודעים מה קרה? ומדוע לא אורגנו קבוצות אנשים לעזרה ראשונה?

הרמן ניגש אל מפקד המחנה ומבקשו להוציא את החולים.

"אם יש לך אמבולנסים, בבקשה!" משיב האלוף הממונה על המחנה.

מפי הרב הארטמן נודע לו שהמפקדה הסניטארית נמצאת בנינבורג. על דעת עצמו הוא נוסע לנינבורג, שם נמצאים רוב השבויים היוגוסלביים...

המועצה האנטי-פשיסטית [מקרב השבויים לשעבר, יוצאי יוגוסלביה] טוענת: "עלינו לחכות להוראות!"

על אף ההוראות הרמן ניגש למפקדה הסניטרית. אלוף צעיר מקבל אותו. הרמן מספר לו את תכניתו:

"אין אני יכול להציל את כולם, אך לכל הפחות אחיש עזרה לכמה מאות יוגוסלבים, אם תתנו לנו את האמבולנסים".

"לא נוכל לעשות זאת", משיב האלוף, "אנו זקוקים לכל אמבולנס!"

הרמן שומע אך אינו זז ממקומו. האלוף מבקש פרטים אישיים עליו. הוא משתקע בהרהורים ולאחר מכן פונה אל הרמן:

"רבי, מחר יעמדו בברגן-בלזן לרשותך חמישים אמבולנסים!"

"מי אתה?" שואל הרמן את האלוף.

"אני יהודי מפראג!"

בלחיצות ידיים, כשדמעות בעיניהם, נפרדים השניים זה מזה.

הודות למבצע מהיר זה ניצלו כ-95 אחוז מאלה שהוצאו ממחנה המוות.

(**עדים אנחנו**, ע' 121-122)